

บทความ: ค่านิยมและความเชื่อของสังคมไทยที่สะท้อนผ่านการตั้งชื่อร้านค้าในตลาดนัดสวนจตุจักร

1. บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญ

จากการที่ผู้ศึกษาได้สังเกตเห็นถึงประเด็นความสัมพันธ์ระหว่างภาษาและวัฒนธรรมที่มีผลซึ่งกันและกัน ดังนั้นผู้ศึกษาจึงต้องการศึกษาวิเคราะห์ชื่อร้านค้าซึ่งนับว่าเป็นสัญลักษณ์อย่างหนึ่งที่สามารถสะท้อนโลกทัศน์ ความคิด ความเชื่อ และทัศนคติของเจ้าของกิจการได้เช่นเดียวกับชื่อและนามสกุลของบุคคล ส่วนสาเหตุในการเลือกศึกษาที่ตลาดนัดสวนจตุจักรนั้นอันเนื่องมาจากจำนวนร้านค้าในสวนจตุจักรมีจำนวนมากกว่า 1000 ร้านค้า ซึ่งเป็นจำนวนที่มากพอต่อการเก็บข้อมูล อีกทั้งยังเป็นสถานที่ที่รวบรวมสินค้าหลากหลายประเภทจากทั่วทุกภาคของประเทศไทย ไม่ว่าจะเป็นภาคกลาง ภาคเหนือ ภาคอีสานและภาคใต้ ซึ่งจะทำให้การจัดกลุ่มความหมายและการสะท้อนค่านิยมความเชื่อของสังคมไทยนั้นได้ผลลัพธ์ที่หลากหลายและครบถ้วนสมบูรณ์

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

- 1.2.1 เพื่อศึกษาแนวคิดและที่มาในการตั้งชื่อร้านค้าในตลาดนัดสวนจตุจักร
- 1.2.2 เพื่อศึกษาความหมายของชื่อร้านค้าในตลาดนัดสวนจตุจักร
- 1.2.3 เพื่อศึกษาโลกทัศน์ ความคิด ความเชื่อที่สะท้อนมาจากความหมายของชื่อร้าน
- 1.2.4 เพื่อศึกษากลุ่มประเภทความหมายที่นิยมนำมาใช้ในการตั้งชื่อร้านค้า

1.3 ขอบเขตการศึกษา

1.3.1 ผู้ศึกษาจะทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากตลาดนัดจตุจักรที่ทำการเปิดเฉพาะวันเสาร์และอาทิตย์ เท่านั้น

1.3.2 ผู้ศึกษาจะทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสุ่มเลือกจากทั้งหมด 30 โครงการ โดยละประเภทสินค้า เป็นจำนวน 50 ชื่อ

1.3.3 ผู้ศึกษาจะเลือกศึกษาเฉพาะร้านค้าที่ใช้ป้ายร้านค้าเฉพาะที่เป็นตัวอักษรภาษาไทยหรือตัวอักษรภาษาอังกฤษที่สามารถออกเสียงเป็นคำในภาษาไทย เท่านั้น

1.4. วิธีดำเนินการศึกษา

1.4.1 วิธีการเก็บข้อมูล

ผู้ศึกษาทำการเก็บข้อมูลโดยการลงพื้นที่เพื่อให้เจ้าของกิจการทำแบบสอบถามตามที่ได้จัดเตรียมไว้ให้รวมไปถึงมีการสัมภาษณ์ร่วมด้วย

1.4.2 ขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาจะทำการแบ่งประเภทของชื่อร้านโดยใช้เกณฑ์แนวคิดในการตั้งชื่อร้าน จากนั้นจึงนำมาจัดกลุ่มความหมายและแจกแจงความถี่ และขั้นตอนต่อมาคือจัดประเภทค่านิยมและความเชื่อของสังคมไทยที่สะท้อนผ่านชื่อร้านค้าในตลาดนัดสวนจตุจักร

1.5. แนวคิดที่ใช้ในการศึกษา

ในการศึกษาครั้งนี้จะใช้แนวคิดอรรถศาสตร์ชาติพันธุ์ (Ethnosemantics) กล่าวคือ แนวคิดที่มีจุดมุ่งหมายในการเข้าถึงระบบปริชาน ซึ่งหมายถึงระบบความรู้ ความคิด มโนทัศน์ ของกลุ่มชาติพันธุ์จากการวิเคราะห์ความหมายของคำในภาษากลุ่มนั้น โดยมีความเชื่อว่าภาษาที่ใช้อยู่ในกลุ่มเหล่านั้นจะเป็นตัวที่สะท้อนวิถีการมองโลกของผู้ใช้ภาษานั้นได้ (อำนาจ ปักขาสุข, 2550, น. 16)

2. แนวคิดในการตั้งชื่อร้านค้า

เนื่องจากผู้ศึกษาเล็งเห็นว่าในการตั้งชื่อร้านค้านั้นเจ้าของกิจการจะต้องมีแนวคิดที่ใช้ในการตั้งชื่อและแนวคิดดังกล่าวจะทำให้เราได้ทราบถึงความคาดหวังของเจ้าของที่มีต่อกิจการของตน

2.1 การตั้งชื่อโดยใช้ชื่อบุคคลหรือชื่อวงศ์ตระกูล

เนื่องจาก “ ชื่อ ” ถือเป็นเครื่องหมายแทนตัวบุคคลที่สามารถทำให้ระบุถึงตัวตนได้ และคนไทยส่วนใหญ่เชื่อว่าชื่อสามารถกำหนดความเป็นไปของชีวิตได้ทั้งในทางที่ดีและเลวร้าย (ญาดา อารุณเวช อารัมภีร์, 2545, น.16) ดังนั้นอาจสรุปได้ว่าหากชื่อหรือนามสกุลของเจ้าของกิจการนั้นมีความหมายเป็นสิริมงคลแก่ชีวิตอยู่แล้ว จึงเป็นเหตุนำมาสู่การใช้เพื่อตั้งชื่อร้านค้าของตน ดังจะเห็นได้จากชื่อร้านเป็นจำนวน 16 ชื่อ ได้แก่

เปรม	หรรษา	รัตน์	รัศมีสร้อยหิน
สุนันท์	อุไร	ธัญชนก	แม่เอ็นดู
เกรียงไกร	กนกคำทอง	เกื้อกูล	ปุยมะเข

ข้าวแกงป่าแม่ทัพ	ณัชภัค	เสียดำราญ	หมวย่างน้ำผึ้งแม่สุมนตา
------------------	--------	-----------	-------------------------

2.2 การตั้งชื่อตามหลักความเชื่อในศาสนาและสิ่งศักดิ์สิทธิ์

เนื่องจากมนุษย์ทุกคนเกิดมาพร้อมความเชื่อและความศรัทธาในอำนาจของสิ่งศักดิ์สิทธิ์ และสังคมไทยนับถือศาสนาพุทธมาตั้งแต่บรรพบุรุษ อีกทั้งศาสนาพุทธยังเป็นศาสนาประจำชาติซึ่งมีผู้นับถือถึงร้อยละ 95 ของจำนวนประชากรในประเทศไทย (ศาสนากับสังคมไทย, 2554) ดังนั้นอิทธิพลของศาสนาและความเชื่อในสิ่งศักดิ์สิทธิ์จึงส่งอิทธิพลต่อการนำชื่อเรียกสิ่งเหล่านั้นมาตั้งเป็นชื่อร้านของตน ดังจะเห็นได้จากชื่อร้านเป็นจำนวน 4 ชื่อ ได้แก่

พินเนศผัดไท	ศรัทธา	สาธุ	มงคล
-------------	--------	------	------

2.3 การตั้งชื่อตามความคาดหวังของเจ้าของกิจการ

เนื่องจากการประกอบธุรกิจ ผู้ค้าย่อมมีความคาดหวังในการได้รับผลตอบแทนจากการทำการค้าขายเป็นสำคัญอยู่แล้ว ซึ่งความคาดหวัง หมายถึง ความรู้สึก ความคิดเห็น การรับรู้ การตีความ หรือการคาดการณ์ต่อเหตุการณ์ในอนาคต ที่มุ่งหวังให้บุคคลหรือสิ่งต่างๆที่เกี่ยวข้องดำเนินไปในทิศทางเดียวกันกับความคาดของตน (ชัชฎนุกรม พรภาณูวิรัชญ์, 2540, น.6) ดังนั้นความคาดหวังดังกล่าวจึงนำมาสู่การนำมาใช้ตั้งชื่อร้านของตน ดังจะเห็นได้จากชื่อร้านเป็นจำนวน 13 ชื่อ ได้แก่

ถุงเงินถุงทอง	ทองพันชั่ง	พันล้าน
ด้ายเงินด้ายทอง	รับทรัพย์	ทำมาค้าขึ้น
เฮง เฮง เฮง	เงินดี รวย รวย รวย	ไหลมาเทมา
นิยม	สมบัติผลัดกันชม	เลื่องลือ

น้ำโชค

2.4 การตั้งชื่อให้มีเอกลักษณ์และโดดเด่น

การใช้ชื่อร้านที่มีความหมายไปในทิศทางลบ ถือเป็นแนวทางในการสร้างความน่าสนใจแก่ร้านค้าได้ เนื่องจากทำให้ผู้ที่พบเห็นนั้นต้องหยุดคิดไปกับชื่อร้านของเรา ซึ่งจะมีส่วนช่วยให้ง่ายต่อการจดจำและสร้างเอกลักษณ์ให้กับร้านค้า (พงศกิตติ์ ชาญธีร์วัชร, 2560, น. 154) ดังจะเห็นได้จากชื่อร้านจำนวน 3 ชื่อ ดังนี้

วุ่นวาย	ผู้นตลบ
จัดจ้าน	

2.5 การตั้งชื่อโดยใช้แหล่งกำเนิดของสินค้าหรือทำเลที่ตั้งร้านค้า

เนื่องจากการบอกถึงแหล่งกำเนิดหรือแหล่งที่มาของสินค้านั้นสามารถสร้างความมั่นใจในคุณภาพของสินค้าต่อผู้บริโภคได้ อย่างในกรณีของชื่อร้าน มัดหมี่สุรินทร์นั้น เจ้าของกิจการอาจต้องการสร้างความมั่นใจในคุณภาพของสินค้าของตนจึงนำชื่อจังหวัดที่เป็นแหล่งผลิตสินค้ามาเป็นส่วนประกอบในการตั้งชื่อร้าน เพราะจังหวัดสุรินทร์มีความชำนาญในการทอผ้ามาเป็นเวลานาน อีกทั้งผ้าไหมของจังหวัดดังกล่าวยังมีเอกลักษณ์โดดเด่นกว่าที่อื่น (มหาวิทยาลัยรามคำแหง สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสุรินทร์, 2558) และในส่วนของการใช้ทำเลที่ตั้งมาเป็นส่วนประกอบในการสร้างชื่อนั้น อาจเป็นเพราะตลาดนัดสวนจตุจักรมีพื้นที่กว้างขวาง มีทั้งหมด 30 โครงการ (ศูนย์ประชาสัมพันธ์ การรถไฟแห่งประเทศไทย, แผนที่ตลาดนัดสวนจตุจักร) ดังนั้นผู้ประกอบการบางรายจึงต้องการระบุสถานที่ตั้งของร้านให้ชัดเจนเพื่อง่ายต่อการค้นหา อาทิ ร้านเสต็กิริมรัว ดังจะเห็นได้จากชื่อร้านค้าจำนวน 4 ชื่อ ได้แก่

มัดหมี่สุรินทร์	เสต็กิริมรัว
ไอติมหม้อไฟศเส	เสต็กกรุงเก่า

2.6 การตั้งชื่อโดยใช้ตัวอักษรภาษาอังกฤษในการสะกดคำภาษาไทย

เนื่องจากตลาดนัดสวนจตุจักรมีชาวต่างชาติเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวเป็นจำนวนมาก ดังนั้นการใช้เพียงตัวอักษรภาษาไทยในการเขียนป้ายชื่อร้านนั้นนับเป็นอุปสรรคต่อนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ ส่งผลให้เจ้าของกิจการจึงหันมาใช้ตัวอักษรภาษาอังกฤษในการสะกดคำในภาษาไทยแทน เนื่องจากภาษาอังกฤษถือ

เป็นภาษาที่สองของหลายๆประเทศและยังเป็นภาษาสากลของโลกอีกด้วย (Lee Kuan Yew เรียบเรียงโดย อารัณ ปานกาญจน์ภาส, 2558) ดังจะเห็นได้จากชื่อร้านจำนวน 5 ชื่อ ได้แก่

Sawaddee	Chuanpissamai	tathata
oomchoo	TARA	

2.7 การตั้งชื่อร้านตามลักษณะสินค้า

จากการสัมภาษณ์เจ้าของกิจการบางกลุ่มทำให้ทราบว่ากลวิธีในการตั้งชื่อร้านที่ดึงดูดความสนใจลูกค้าได้นั้น ไม่เพียงแต่เกิดจากการตั้งชื่อให้แปลกและโดดเด่นเพียงเท่านั้น หากแต่เป็นการใช้คำง่ายๆสั้นๆที่มีความหมายโดยตรงสื่อถึงลักษณะหรือประเภทของสินค้าเหล่านั้นได้เลย ดังจะเห็นได้จากชื่อร้านค้าจำนวน 5 ชื่อ ได้แก่

คำหวาน	ไอติมโบราณ	เบ็ดเตล็ด
ขายเสื่อนะ	ร้านเล่า(เหล่า)	

3. การจัดกลุ่มความหมาย

เนื่องจากภาษาสามารถสะท้อนความคิดและวัฒนธรรมของสังคมหนึ่งได้และคำกับความหมายก็เป็นสิ่งที่ไม่สามารถแยกออกจากกันได้เลย ดังนั้นผู้ศึกษาจึงนำรายชื่อร้านค้าทั้งหมด 50 รายชื่อมาจัดกลุ่มความหมายเพื่อที่จะวิเคราะห์ว่ากลุ่มความหมายใดได้รับความนิยมสูงสุดในการนำมาตั้งชื่อร้านค้า โดยที่ในบางกรณีผู้ศึกษาจะขอวิเคราะห์จำแนกความหมายของแต่ละหน่วยคำย่อย เนื่องจากชื่อร้านบางชื่อเกิดจากการประสมคำที่มีหลายความหมายเข้าด้วยกัน โดยจะใช้วิธีการใส่เครื่องหมายชนิดขีด () ในหน่วยคำที่ไม่ได้มีความเกี่ยวข้องในกลุ่มความหมายนั้น ดังนั้นวิธีการวิเคราะห์เช่นนี้จะทำให้จัดกลุ่มความหมายได้ละเอียดถี่ถ้วนและสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

จากการวิเคราะห์ความหมายของชื่อร้านค้าทั้งหมด 50 ชื่อ สามารถจำแนกความหมายได้ 7 กลุ่ม ดังนี้

3.1 กลุ่มความหมายเกี่ยวกับสิริมงคลและความเชื่อทางศาสนา

กล่าวคือ เมื่อวิเคราะห์ชื่อร้านค้าแล้วพบว่าความหมายนั้นสื่อถึงมงคลแก่ชีวิต อีกทั้งยังหมายถึงความเชื่อในเทพเจ้าและหลักธรรมทางพุทธศาสนาอีกด้วย ดังจะเห็นได้จากตัวอย่างเหล่านี้

อาทิ มงคล มีความหมายว่า เหตุที่มาซึ่งสิริและความเจริญมาสู่และป้องกันไม่ให้สิ่งที่ไม่ดีร้ายมากล้ำกราย (ราชบัณฑิตยสถาน, 2542, น. 829)

สาธุ มีความหมายว่า ดีแล้ว ชอบแล้ว เป็นคำที่พระสงฆ์เปล่งวาจาเพื่อยืนยันหรือรับรองพิธีทางศาสนาที่กระทำไป (คำว่าสาธุกับอนุโมทนา, 2550)

ศรัทธา มีความหมายว่า ความเชื่อ ความเลื่อมใส (ราชบัณฑิตยสถาน, 2542, น.1093)

พินเนศ(ผัดไท) มีความหมายว่า ชื่อเทพองค์หนึ่ง หากบูชาแล้วจะป้องกันความขัดข้องที่จะเกิดขึ้นได้ (เรื่องน่ารู้สั้นๆเกี่ยวกับพระพินเนศ, ม.ป.ป.)

Tathata อ่านว่า ตถตา มาจากคำของท่านพุทธทาสภิกขุ ซึ่งแปลว่า มันเป็นเช่นนั้นเอง (ตถตา อนิจจัง ทุกขัง อนัตตา, 2553)

3.2 กลุ่มความหมายเกี่ยวกับความร่ำรวยและความเจริญรุ่งเรือง

กล่าวคือ เมื่อวิเคราะห์ความหมายพบว่าสื่อถึงความมั่งคั่ง ร่ำรวย โดยส่วนใหญ่จะใช้คำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับ ทอง เงินตรา และสิ่งมีค่าทั้งหลาย อีกทั้งยังหมายรวมถึงความเจริญรุ่งเรืองของกิจการ ดังจะเห็นได้จากตัวอย่างเหล่านี้

อาทิ ถุงเงินถุงทอง คำนี้เป็นการสร้างคำในลักษณะการประสมคำ ดังนั้นผู้ศึกษาจะวิเคราะห์จากความหมายในแต่ละหน่วยคำย่อย กล่าวคือ

ถุง มีความหมายว่า เครื่องใช้สำหรับใส่สิ่งของ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2542, น.494)

เงิน มีความหมายว่า วัตถุที่ใช้ในการซื้อขายแลกเปลี่ยนกัน (ราชบัณฑิตยสถาน, 2542, น.280)

ทอง มีความหมายว่า ธาตุแท้ชนิดหนึ่งเนื้อแน่นมาก สีเหลืองเปล่งปลั่ง เป็นโลหะที่มีค่า (ราชบัณฑิตยสถาน, 2542, น.508)

ดังนั้นอาจสรุปได้ว่า ถุงเงินถุงทอง หมายถึง วัตถุในการบรรจุสิ่งของที่มีค่า

ด้ายเงินด้ายทอง คำนี้เกิดจากการเล่นคำพ้องเสียงในคำว่า ด้าย กับ ได้ เนื่องจากร้านนี้จำหน่ายสินค้าประเภทผ้าไหมที่ใช้ด้ายเป็นส่วนประกอบสำคัญในกระบวนการการผลิต ดังนั้น ชื่อร้านจึงมีความหมายว่า การได้รับสิ่งของที่มีค่า

ทำมาค้าขึ้น คำนี้เป็นสำนวนไทย มีความหมายว่า ความเจริญรุ่งเรืองในการค้า (สำนวนไทย, ม.ป.ป.)

ไหลมาเทมา มีความหมายว่า มีเงินเข้ามาอย่างไม่ขาดสาย (สำนวนไทย, ม.ป.ป.)

รัตน มีความหมายว่า แก้วที่ถือว่าวิเศษและมีค่ามาก

3.3 กลุ่มความหมายเกี่ยวกับความสวยงาม

กล่าวคือ เมื่อวิเคราะห์แล้วพบว่ามีความหมายสื่อถึงความสวยงาม ในที่นี้กล่าวถึงความสวยงามของสินค้า ดังจะเห็นได้จากชื่อร้านเหล่านี้

อาทิ Chuanpitsamai อ่านว่า ชวนพิศมัย เป็นคำประสมระหว่างคำว่า ชวน กับ พิศมัย กล่าวคือ

ชวน มีความหมายว่า จูงใจ โน้มนำ ชักนำ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2542, น.348)

พิศมัย มีความหมายว่า ความชื่นชม นามอง (ราชบัณฑิตยสถาน, 2542, น.792)

ดังนั้นอาจสรุปได้ว่า ชวนพิศมัยหมายถึง นามอง นำชื่นชมในความสวยงาม เพราะในกรณีนี้ร้านค้าที่ใช้ชื่อ Chuanpitsamai นั้นจำหน่ายสินค้าประเภทเครื่องประดับของผู้หญิงที่ไว้ใส่เพื่อความสวยงาม

3.4 กลุ่มความหมายเกี่ยวกับความสุขและความสนุกสนาน

กล่าวคือ เมื่อวิเคราะห์ความหมายแล้วพบว่าสื่อถึงความสุขสำราญ ความสนุกสนานและความบันเทิงใจ ดังจะเห็นได้จากตัวอย่างเหล่านี้

อาทิ หรรษา มีความหมายว่า ความรื่นเริง ความยินดี (ราชบัณฑิตยสถาน, 2542, น. 1267)

เปรม มีความหมายว่า ความสบาย รื่นเริง อิ่มใจ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2542, น. 709)

สุนันท์ มีความหมายว่า เป็นที่ยินดี น่าสบาย (ราชบัณฑิตยสถาน, 2542, น. 1205)

3.5 กลุ่มความหมายเกี่ยวกับสิ่งไม่ดีและไม่พึงประสงค์

กล่าวคือ เมื่อวิเคราะห์ความหมายแล้วพบว่าสื่อไปในทิศทางลบ ดังจะเห็นได้จากตัวอย่างเหล่านี้

อาทิ วุ่นวาย มีความหมายว่า ไม่สงบ เขาเป็นรุกระมากเกินไป (ราชบัณฑิตยสถาน, 2542, น. 1084)

ฝุ่นตลบ เป็นสำนวน มีความหมายว่า เคลื่อนไหวด้วยความอลหม่าน (สำนวนไทย, ม.ป.ป.)

จัดจ้าน มีความหมายว่า ปากกล้า ปากจัด

3.6 กลุ่มความหมายเกี่ยวกับประเภทของสินค้าและสถานที่

กล่าวคือ เมื่อวิเคราะห์ความหมายแล้วพบว่าสื่อถึงลักษณะและประเภทของสินค้า ยกตัวอย่างเช่น ประเภทอาหาร ประเภทเสื้อผ้า เป็นต้น อีกทั้งยังหมายรวมถึงภาษาที่ใช้บรรจุสินค้าและชื่อสถานที่ เช่น ชื่อจังหวัด ชื่อถนน ชื่อซอย เป็นต้น ดังจะเห็นได้จากตัวอย่างเหล่านี้

อาทิ มัดหมี่(สุรินทร์) มีความหมายว่า กรรมวิธีในการทอผ้าอย่างหนึ่ง เอาผ้ามัดด้ายไหมแล้วข้อมสี และยังเป็นคำที่ใช้เรียกผ้าที่ทอด้วยกรรมวิธีเหล่านี้

หมูย่างน้ำผึ้ง(แม่สุพรรณฯ) มีความหมายว่า หมูอบน้ำผึ้งที่ผ่านกรรมวิธีปรุงให้สุกโดยวางไว้เหนือไฟ (พิฆเนศ) ผัดไท มีความหมายว่า อาหารคาวอย่างหนึ่ง ใช้ก๋วยเตี๋ยวเส้นเล็กผัดกับเครื่องปรุงมีน้ำมะขามเปียก เต้าหู้เหลือง กุ้งแห้งกุ้งสด เป็นต้น

ไอติมหม้อไฟยศเส เกิดจากการประสมคำระหว่าง ไอติม กับ หม้อไฟ กล่าวคือ

ไอติม มีความหมายว่า ของกินที่ทำด้วยน้ำ หวาน กะทิ หรือนม

หม้อไฟ มีความหมายว่า ภาษาชนนิตหนึ่งทำด้วยโลหะ รูปทรงคล้ายชาม ตรงกลางมีกระบอกลูกขึ้นมาจากก้นหม้อที่มีถ่านติดไฟ

ยศเส หมายถึง ชื่อซอย ที่ตั้งอยู่ในแขวง วัดเทพศิรินทร์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร

3.7 กลุ่มความหมายเกี่ยวกับความเมตตาและการช่วยเหลือ

กล่าวคือ เมื่อวิเคราะห์แล้วพบว่าความหมายสื่อถึง การสนับสนุน ช่วยเหลือ ดังจะเห็นได้จากตัวอย่างเหล่านี้

อาทิ อุ้มชู มีความหมายว่า ปรคับประคอง เลี้ยงดูอย่างยกย่อง (ราชบัณฑิตยสถาน, 2542, น. 1388)

(แม่)เอ็นดู มีความหมายว่า มีใจรักใคร่ ปรานี (ราชบัณฑิตยสถาน, 2542, น.1393)

จากกลุ่มความหมายของชื่อร้านค้าทั้ง 7 กลุ่ม ดังกล่าวข้างต้น สารดสรุปกลุ่มความหมายที่นิยมใช้ในการตั้งชื่อร้านในตลาดนัดสวนจตุจักรจากมากไปน้อย ดังตารางต่อไปนี้

ตารางแสดงความถี่และค่าเฉลี่ยร้อยละของกลุ่มความหมายชื่อร้านค้าในตลาดนัดสวนจตุจักร

กลุ่มความหมาย	ความถี่	ค่าเฉลี่ยร้อยละ
ความร่ำรวยและความเจริญรุ่งเรือง	18	36
ประเภทของสินค้าและสถานที่	11	22
ความมงคลและความเชื่อในศาสนา	8	16

ความสุขและความสนุกสนาน	4	8
ความเมตตาและการช่วยเหลือ	3	6
ความสวยงาม	3	6
สิ่งที่ไม่ดีและไม่พึงประสงค์	3	6
รวม	50	100

จากตารางแสดงให้เห็นว่ากลุ่มความหมายที่ได้รับความนิยมสูงสุดคือกลุ่มความหมายเกี่ยวกับความ ร่ารวยและความเจริญรุ่งเรือง พบร้อยละ 36 รองลงมาคือกลุ่มความหมายที่เกี่ยวข้องกับประเพณีสินค้าและ สถานที่ พบร้อยละ 22 กลุ่มความหมายเกี่ยวกับความมงคลและความเชื่อในศาสนา พบร้อยละ 16 กลุ่ม ความหมายเกี่ยวกับความสุข พบร้อยละ 8 และสามลำดับสุดท้ายคือ กลุ่มความหมายเกี่ยวกับความสุข ความ สนุกสนาน กลุ่มความหมายเกี่ยวกับความสวยงาม และกลุ่มความหมายเกี่ยวกับสิ่งไม่ดี ไม่พึงประสงค์ พบร้อย ละ 6 เท่ากัน

4. ค่านิยมและความเชื่อของสังคมไทยที่สะท้อนผ่านความหมายจากชื่อร้านค้า

จากการจัดกลุ่มความหมายชื่อร้านค้าในสวนจตุจักรทั้ง 7 กลุ่ม นั้น สามารถสะท้อนค่านิยมและความ เชื่อของสังคมไทย ได้ 6 ประการ ดังนี้

4.1 ความเชื่อในพุทธศาสนาและสิ่งศักดิ์สิทธิ์

กล่าวคือ จากตัวอย่างชื่อร้านค้าเหล่านี้ อาทิ ศรีธธา สาธุ พิมเนศ เป็นต้น สะท้อนให้เห็นว่าสังคมไทย นั้นให้ความสำคัญกับศาสนาและสิ่งศักดิ์สิทธิ์เป็นอย่างมาก เนื่องจากสำหรับคนไทยแล้วศาสนาเป็นอีกหนึ่ง สถานการณ์ที่สำคัญ โดยเรายอมรับนับถือศาสนาพุทธให้เป็นศาสนาประจำชาติแต่ก็ยังคงเปิดกว้างให้แก่ศาสนา อื่นๆด้วย เช่น ศาสนาคริสต์ อิสลาม พราหมณ์ ฮินดู เป็นต้น(ความสัมพันธ์ระหว่างศาสนากับการดำเนินชีวิต, ม.ป.ป.) ซึ่งความสำคัญของศาสนามีผลต่อการดำเนินชีวิตของคนไทยเป็นอย่างมาก อาทิ การยึดถือศีลห้าเป็น หลักในการดำเนินชีวิต และการอุปสมบทของผู้ชายที่ต้องทำเมื่อมีอายุครบ 20 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป ทั้งนี้ส่วนหนึ่ง อาจเกิดจากความศรัทธาและใฝ่เรียนรู้หลักธรรมทางพุทธศาสนา แต่ในประเทศไทยการอุปสมบทได้กลายมา เป็นประเพณีอันดีงามที่สังคมไทยยึดถือปฏิบัติสืบต่อกันมา ดังนั้นก็จะมีกลุ่มคนบางส่วนที่บวชเพียงเพื่อหวังจะ ทดแทนบุญคุณพ่อแม่เพราะเชื่อว่าการบวชนั้นเป็นบุญกุศลที่ใหญ่หลวงยิ่งนักจนสามารถทำให้พ่อแม่ นั้นได้ เกาะชายผ้าเหลืองขึ้นสวรรค์ได้ แต่ในแง่ของศาสนาและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่เกี่ยวข้องกับการค้ำนั้นก็ปรากฏให้เห็น ได้ชัดเจนเช่นกัน จากการลงพื้นที่สำรวจตลาดนัดจตุจักร พบว่ามีร้านค้าเป็นจำนวนมากมีการบูชาสิ่งศักดิ์สิทธิ์

เพื่อความเจริญรุ่งเรืองของกิจการ อาทิ การบูชานางกวัก พระพิฆเนศ ฮกลกชีว แมวกวัก ปีเซี่ยะ พญาเต่า ไชยเงิน ไชยทอง ดักทรัพย์ กุมารทอง และตุ๊กตาลูกเทพ เป็นต้น อีกทั้งยังพบศาลตั้งอยู่ในบริเวณจุดกึ่งกลางของร้านค้าทั้งหลายและจะมีผู้คนแวะเวียนมากกราบไหว้ ถวายน้ำแดง เพื่อขอให้ยอดขายเป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งเอาไว้

4.2 ค่านิยมเกี่ยวกับสถาบันครอบครัว

กล่าวคือ จากตัวอย่างชื่อร้านค้าที่ผู้ศึกษาได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูล แสดงให้เห็นว่าในการสร้างชื่อร้านค้านั้น นิยมใช้คำเรียกญาติมาเป็นส่วนประกอบ อาทิ แม่เอ็นดู ข้าวแกงป่าเม้าท์ หมูย่างน้ำผึ้งแม่สุมนทนา และเฮียสำราญ เป็นต้น ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าสังคมไทยให้ความสำคัญกับสถาบันครอบครัวเป็นอย่างมาก อาจเป็นเพราะลักษณะครอบครัวในประเทศไทยโดยส่วนใหญ่เป็นครอบครัวขยาย กล่าวคือ เป็นครอบครัวที่ประกอบด้วยครอบครัวเดี่ยวและญาติพี่น้อง อาศัยอยู่ภายใต้ชายคาหรืออาณาเขตบริเวณเดียวกัน (สุพัตรา สุภาพ, 2536, น.36) ลักษณะครอบครัวเช่นนี้สมาชิกภายในครอบครัวจะมีความใกล้ชิดสนิทกลมเกลียว รักใคร่ปรองดอง ซึ่งจะเห็นได้ชัดเด่นยิ่งขึ้นในสังคมชนบท

นอกจากนี้ยังพบชื่อร้านค้าหลายจำนวนที่ใช้ชื่อบุคคลและชื่อวงศ์ตระกูลในการตั้งชื่อร้านค้า เนื่องจากเชื่อว่าชื่อของตนที่ได้มาจากการเลือกสรรของพ่อแม่ นั้นย่อมดีที่สุด ดังที่ สรวงมณฑ์ สิทธิสมาน กล่าวไว้ว่าเป็นธรรมดาที่พ่อแม่ทุกคนจะปรารถนาให้ลูกได้รับแต่สิ่งที่ดีที่สุดให้แก่ลูก (ทักษะชีวิตของลูกสร้างได้โดยมือพ่อแม่, ม.ป.ป.) ดังนั้นหากชื่อที่ผ่านการคัดสรรมาอย่างดีจากผู้เป็นพ่อแม่มีความหมายเป็นสิริมงคลแก่ชีวิตอยู่แล้ว จึงเป็นเหตุผลให้เจ้าของนำมาใช้เป็นชื่อกิจการเสียด้วยเลย เพราะมุ่งหวังว่าความหมายมงคลในชื่อของตนและชื่อวงศ์ตระกูลนั้นจะนำพามาสู่ความเจริญรุ่งเรืองของกิจการได้

4.3 ค่านิยมเกี่ยวกับฐานะที่มั่งคั่งและร่ำรวย

กล่าวคือ กลุ่มความหมายที่ได้รับความนิยมมากที่สุดในการตั้งชื่อร้านค้านั้น คือ กลุ่มความหมายเกี่ยวกับความร่ำรวยและความเจริญรุ่งเรือง พบร้อยละ 36 อาทิ ไหลมาเทมา ทำมาค้าขึ้น พันล้าน เป็นต้น ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าสังคมไทยให้ความสำคัญกับความร่ำรวยเป็นอันดับต้นๆ ดังจะเห็นได้จาก ค่านิยมในสังคมไทยที่จะยกย่องคนที่มีฐานะและให้คำนิยามว่าบุคคลเหล่านี้คือผู้ที่ประสบความสำเร็จในชีวิต เพราะเราเชื่อว่าความสมบูรณ์แบบในชีวิตจะต้องมีเงินเป็นปัจจัยหลัก อาจเป็นเพราะสภาพสังคมของเราล้วนแต่ต้องใช้เงินในการดำรงชีวิต (ศาสตร์แห่งความร่ำรวย, 2557) ซึ่งอาจสรุปได้ว่าคนส่วนใหญ่เชื่อว่าคนที่รวยก็คือคนที่มีชีวิตที่สมบูรณ์ เพียงพร้อมและมีความสุข

นอกจากนี้ข่าวที่ปรากฏในสังคมก็แสดงให้เห็นว่าอำนาจของเงินเป็นสิ่งที่คนไทยให้ความสำคัญ เนื่องจากหลายครั้งเงินคือสิ่งที่สามารถทำให้ผิดกลายเป็นถูกได้ ดังคำที่ว่า “ คุณเมืองไทยมีไว้ซึ่งคนจนและคนด้อยโอกาสเท่านั้น ” (ไทยโพสต์, 2559) นอกจากนั้นเกิดผล แก้วเกิด ทรายความชื่อดัง กล่าวไว้ว่า เงินถือเป็น

สัจธรรมของชีวิต แม้จะไม่ได้เปลี่ยนแปลงกระบวนการยุติธรรมได้ในทางตรงแต่ก็สามารถเปลี่ยนแปลงได้ในทางอ้อม (โพสท์ทูเดย์ , 23 มีนาคม 2559)

ดังนั้นจึงไม่ใช่เรื่องแปลกอะไรหากทุกคนจะพยายามชวนหาวิธีให้ตัวเองนั้นกลายเป็นคนร่ำรวย เพื่อให้เป็นที่ยอมรับของสังคม รวมไปถึงเพิ่มโอกาสให้ตนเองได้พบเจอกับความสุข

4.4 ค่านิยมเกี่ยวกับความสุขและความสนุกสนาน

กล่าวคือ จากตัวอย่างชื่อร้านค้าเหล่านี้ อาทิ เปรม หรรษา เป็นต้น สะท้อนให้เห็นว่าคนไทยให้ความสำคัญกับความสุขและความสนุกสนานในชีวิต ดังจะเห็นได้จาก ไม่ว่าจะ เป็นในสังคมชนบทหรือสังคมเมือง เราจะเห็นความสนุกสนานแฝงอยู่ในประเพณี การละเล่น ของสังคมไทย อาทิ ประเพณีสงกรานต์ งานแต่ง งานบวช หรือพิธีมงคลต่างๆ (สุพัตรา สุภาพ, 2536, น.16) อีกทั้งในประเทศไทยได้มีการสำรวจสุขภาพจิตประชากรในประเทศอีกด้วย จากสถิติพบว่า ในปี 2558 คะแนนเฉลี่ยของคนไทยที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไปอยู่ที่ 31.44 คะแนน ซึ่งจัดอยู่ในระดับมาตรฐาน (การสำรวจสุขภาพจิตของคนไทย, 2559)

4.5 ค่านิยมเกี่ยวกับวัฒนธรรมตะวันตก

กล่าวคือ ในการตั้งชื่อร้านค้าในตลาดนัดสวนจตุจักรพบว่ามีการใช้ตัวอักษรภาษาอังกฤษในการสะกดคำภาษาไทย อาทิ Sawaddee oomchoo เป็นต้น ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าคนไทยให้ความสำคัญกับภาษาอังกฤษเป็นอย่างมาก ดังจะเห็นได้จากวิชาภาษาอังกฤษกลายเป็นวิชาพื้นฐานตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ มีการเริ่มเรียนตั้งแต่วัยอนุบาลไปจนถึงระดับมหาวิทยาลัย (นโยบายการปฏิรูปการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ, 2557) ยิ่งไปกว่านั้นในระดับของการทำงาน บางสายอาชีพระบุไว้ว่าคุณสมบัติในการรับเข้าทำงานนั้นจะต้องมีการวัดระดับความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษและผลจะต้องได้ในระดับดีจนถึงดีมาก มิเช่นนั้นก็จะไม่พิจารณารับเข้าทำงาน ส่วนหนึ่งอาจเกิดจากการที่ประเทศไทยได้เข้าร่วมเป็นส่วนหนึ่งของประชาคมอาเซียนซึ่งมีภาษาอังกฤษเป็นภาษากลางในการติดต่อสื่อสารระหว่างประเทศสมาชิกทั้ง 10 (เหตุผลที่คนทำงานไม่สนใจภาษาอังกฤษไม่ได้แล้ว, 2554)

4.6 ค่านิยมเกี่ยวกับความสวยงาม

กล่าวคือ จากตัวอย่างชื่อร้านค้าเหล่านี้ ชวนพิสมัย รสนิยม เป็นต้น สะท้อนให้เห็นว่าสังคมไทยนั้นให้ความสำคัญกับสิ่งสวยงาม ดังจะเห็นได้ชัดเจนในสังคมปัจจุบันที่คนให้ความสำคัญกับภาพลักษณ์ภายนอกเป็นอย่างมาก เพราะเชื่อว่าภาพลักษณ์ที่ดีจะนำมาซึ่งโอกาสดี ๆ หลายอย่างในชีวิต ดังนั้นในปัจจุบันจึงพบเห็นสถาบันเสริมความงามเกิดขึ้นเป็นจำนวนมาก จำนวนที่เพิ่มขึ้นแสดงให้เห็นถึงความสนใจของคนไทยที่ให้การตอบรับและเข้าไปใช้บริการเหล่านี้ อีกทั้งสมาคมศัลยกรรมเสริมความงามนานาชาติเปิดเผยว่าแนวโน้มการทำศัลยกรรมใน 25 ประเทศ พบว่าประเทศไทยจัดอยู่ในลำดับที่ 20 ของโลก แต่ธุรกิจศัลยกรรมในไทยนั้นมี

มูลค่าถึง 14,000 ล้านบาทและมีอัตราการเติบโตเฉลี่ยร้อยละ 10 ต่อปี (บทความวิชาการเรื่องปัญหาค่านิยมกับการทำศัลยกรรมในไทย, 2556)

สรุป

กล่าวโดยสรุปในการตั้งชื่อร้านค้าในตลาดนัดสวนจตุจักรเจ้าของกิจการมีแนวคิดในการตั้งชื่อร้านทั้งหมด 7 แนวคิด ได้แก่ การใช้ชื่อบุคคลหรือวงศ์ตระกูล การตั้งชื่อตามหลักความเชื่อทางศาสนาและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ การตั้งชื่อตามความคาดหวัง การตั้งชื่อให้มีเอกลักษณ์โดดเด่น การตั้งชื่อโดยใช้แหล่งกำเนิดของสินค้าและทำเลที่ตั้งของร้านค้า การตั้งชื่อโดยใช้ตัวอักษรภาษาอังกฤษ และลำดับสุดท้ายคือการตั้งชื่อตามลักษณะสินค้า

จากแนวคิดในการตั้งชื่อร้านดังที่กล่าวมาข้างต้นสามารถนำมาจัดกลุ่มความหมายได้ทั้งหมด 7 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มความหมายเกี่ยวกับสิริมงคลและความเชื่อทางศาสนา กลุ่มความหมายเกี่ยวกับความร่ำรวยและความเจริญรุ่งเรือง กลุ่มความหมายเกี่ยวกับความสวยงาม กลุ่มความหมายเกี่ยวกับความสุขและความสนุกสนาน กลุ่มความหมายเกี่ยวกับสิ่งไม่ดีและไม่พึงประสงค์ กลุ่มความหมายเกี่ยวกับประเภทของสินค้าและสถานที่ และสุดท้ายคือกลุ่มความหมายเกี่ยวกับความเมตตาและการช่วยเหลือ ซึ่งกลุ่มความหมายที่พบมากที่สุดได้แก่ กลุ่มความหมายเกี่ยวกับความร่ำรวยและความเจริญรุ่งเรือง ซึ่งสาเหตุอาจเป็นเพราะในการทำกิจการ เจ้าของกิจการย่อมคาดหวังให้ตนได้ผลตอบแทนที่มากพอเป็นสำคัญ ทั้งนี้เพื่อที่จะสามารถนำไปสู่ความร่ำรวยและความเจริญรุ่งเรืองต่อไป

จากกลุ่มความหมายทั้ง 7 กลุ่ม สามารถสะท้อนค่านิยมและความเชื่อของสังคมไทยได้ทั้งหมด 6 ประการดังนี้ ความเชื่อในพุทธศาสนาและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ค่านิยมเกี่ยวกับการให้ความสำคัญกับสถาบันครอบครัว ค่านิยมเกี่ยวกับฐานะที่มั่นคงและร่ำรวย ค่านิยมเกี่ยวกับความสุขและความสนุกสนาน ค่านิยมเกี่ยวกับวัฒนธรรมตะวันตกและค่านิยมเกี่ยวกับความสวยงาม

บรรณานุกรม

หนังสือ

- ญาดา อารัมภเวช อารัมภีร. (2545). *เก็บตกชื่อดีดี รักร้อนมีไม่ยาก*. กรุงเทพฯ: มติชน
- สุพัตรา สุภาพ. (2536). *สังคมและวัฒนธรรมไทย ค่านิยม ครอบครัว ประเพณี*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช
สื่ออิเล็กทรอนิกส์
- การปฏิรูปการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ. (2557). สืบค้นเมื่อวันที่ 15 เมษายน 2560, จาก
<https://sites.google.com/a/esdc.go.th/sornorjee/home/kar-ptirup-kar-reiyn-kar-sxn-phas>
- ความสัมพันธ์ระหว่างศาสนากับการดำเนินชีวิต. (ม.ป.ป.). สืบค้นเมื่อวันที่ 9 พฤษภาคม 2560, จาก
<https://sites.google.com/site/panidaple59/khwam-samphanth-rahwang-sasna-kab-kar>
- ทักษะชีวิตที่ดีของลูกสร้างได้ด้วยสองมือพ่อแม่. (ม.ป.ป.). สืบค้นเมื่อ 9 พฤษภาคม 2560, จาก
<http://taiwisdom.org/artInchdev/lfskill/chddvpartcl02>
- ทัศนีย์ น้อยเลิศ. (2556). *ปัญหาค่านิยมกับการทำศัลยกรรมของวัยรุ่นไทย*. สืบค้นเมื่อวันที่ 9 พฤษภาคม
2560, จาก <http://sd-group1.blogspot.com/2013/01/53241943.html?m=1>
- ไทยโพสต์. (20 มีนาคม 2559). *คู่มือไว้ขังคนจน*. สืบค้นเมื่อ 9 พฤษภาคม 2560, จาก
<http://www.thaipost.net/?q=คู่มือไว้ขังคนจน>
- มูลนิธิศึกษาและเผยแพร่พระพุทธศาสนา. (22 มีนาคม 2550). *คำว่าสาธุกับอนุโมทนา*. สืบค้นเมื่อ 15
เมษายน 2560, จาก <http://www.forbesthailand.com/commentaries-detail.php?did=351>
- ศาสนากับสังคมไทย. (21 เมษายน 2554). สืบค้นเมื่อ 3 เมษายน 2560, จาก
<http://www.templethailand.org/article/ศาสนากับสังคมไทย-ID100000011.html>
- ศาสตร์แห่งความมั่งคั่งร่ำรวย. (ม.ป.ป.). สืบค้นเมื่อวันที่ 9 พฤษภาคม 2560, จาก <http://www.wcrich.com/>
ศาสตร์แห่งความมั่งคั่ง/
- ศิริวิรัตน์. (ม.ป.ป.). *ตถตา อนิจจัง ทุกขัง อนัตตา*. สืบค้นเมื่อ 9 พฤษภาคม 2560, จาก
<http://www.bloggang.com/m/viewdiary.php?id=vinitisiri&month=112010&date=07&group=6>
2&gblog=109
- สำนักสถิติแห่งชาติ. (2559). *การสำรวจสุขภาพจิต (ความสุข) คนไทย ประจำปี 2558*. สืบค้นเมื่อวันที่ 18
เมษายน 2560, จาก http://service.nso.go.th/nso/nsopublish/themes/files/mentalhealthm_FullReport_58.pdf
- หนังสือพิมพ์ข่าวสด. (ม.ป.ป.). *เรื่องน่ารู้เบื้องต้น เกี่ยวกับพระพิฆเนศ*. สืบค้นเมื่อ 9 พฤษภาคม 2560, จาก
<http://www.siamganesh.com/firstknow.html>

เหตุผลที่คนทำงานไม่สนใจภาษาอังกฤษไม่ได้แล้ว. (2554). สืบค้นเมื่อวันที่ 15 เมษายน 2560, จาก

<https://th.jobsdb.com/th-th/articles/ภาษาอังกฤษสำคัญอย่างไร>

อำนาจ ปักษาสุข. (2550). การศึกษาการตั้งนามฉายาของพระสงฆ์ไทย. สืบค้นเมื่อ 12 พฤษภาคม 2560, จาก

http://www.thapra.lib.su.ac.th/objects/thesis/fulltext/snamcn/Amnat_Paksasuk/Fulltext.pdf

Forbes Thailand. (23 มีนาคม 2558). ภาษาอังกฤษ ภาษาสากลโลก. สืบค้นเมื่อ 15 เมษายน 2560, จาก

<http://www.forbesthailand.com/commentaries-detail.php?did=351>